

ബോധത്തെ കുറിച്ച് ഒരു ലഘു സംഭാഷണം

ഡോ. നിസാർ അഹമ്മദ്

പെയിന്റിങ്: ശ്രീലാൽ കെ.എസ്.

ബോധം എന്താണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാൻ ഉതകുന്ന ചോദ്യങ്ങൾ വേണ്ടത്ര വ്യക്തമായി ചോദിക്കപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ബോധത്തെ ആശയ വ്യക്തതയില്ലാതെ മനസ്സിലാക്കപ്പെട്ടതും ഉപയോഗപ്പെട്ടതും കൊണ്ടായിരിക്കാം വ്യക്തമായ ചോദ്യങ്ങളും ഉണ്ടാകാതിരുന്നത്. അടുത്ത കാലത്തായി വീണ്ടും ബോധത്തെ മനസ്സിലാക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങളുണ്ട്. തലച്ചോറ്, നാഡീ വ്യൂഹങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം, എന്നിവയെ കുറിച്ച് പഠിക്കുന്നവരും അറിയുന്നതിനകത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ച് (കോഗ്നിറ്റീവ് സയൻസ്) പഠിക്കുന്നവരും മനഃശാസ്ത്രജ്ഞരും തത്വചിന്തകരും ചേർന്ന് ചില ചോദ്യങ്ങൾ ഫലവത്തായി ഉന്നയിക്കുന്നുണ്ട്.

ശ്രദ്ധയുടെ ഘടനതന്നെയാണ് സ്വത്വം. എന്നാൽ അനുഭവങ്ങൾ ഓർമ്മയായി മാറും. വികാരങ്ങളിൽ കുഴഞ്ഞതാണ് ഓർമ്മയായി സൂക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന അനുഭവം. നിലനിൽക്കുന്നതെന്നോ അത് (being) വികാരമേഖലയായ ഈ അനുഭവ തീരത്താണ് സ്വയം പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നത്.

തത്ഫലമായി ഏറെക്കുറെ സജീവമാണ് ഇന്ന് ഈ പഠനമേഖല.

ആദ്യം പറഞ്ഞ കൂട്ടർ തലച്ചോറിനകത്തെ ന്യൂറോണുകളുടെ പ്രവർത്തനത്തെയാണ് ബോധമായി കണക്കാക്കുന്നത്. അവർ നോക്കുന്നത് തലച്ചോറിൽ എവിടെയൊക്കെ എന്തൊക്കെയാണ് നടക്കുന്നത് എന്നാണ്. അവരെ സംബന്ധിച്ച് ബോധം തലയിലാണ്. തലയ്ക്കകത്തെ അവസ്ഥയാണ് ബോധം.

ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്ന വിവരങ്ങളും അറിവും തമ്മിലുള്ള അന്തരം ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളവരാണ് കോഗ്നിറ്റീവ് സയൻസുകാർ. ഒരു ഉരുണ്ട സാധനം (?) കണ്ണിൽ പരന്നതായി പതിയുകയും തലയിൽവെച്ച് ഉരുണ്ടതായി കാണുകയും മനസ്സിലാക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നത് അവർ ശ്രദ്ധിച്ചു. ഇന്ദ്രിയങ്ങളിൽ നിന്ന് കിട്ടുന്നത് തലയ്ക്കകത്ത് പുനർനിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നത് - ത്രിമാനത, ആഴം, തുടങ്ങിയവ അറിവിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലത്രെ രൂപപ്പെടുന്നത്- ഇവർ പരിശോധിച്ചു.

എന്തായാലും പുറത്തുകാണുന്ന പന്ത് അറിയുന്നത് തലയ്ക്കകത്താണെങ്കിലും പുറത്തു കാണുന്നതായാണ് അനുഭവപ്പെടുന്നത്. അതുകൊണ്ട് അനുഭവത്തേയും തലയിലെ അവസ്ഥയേയും ഒന്നായി കാണാൻ ആവശ്യമായ ബന്ധങ്ങൾ കണ്ടെത്താനാവാതെ നിൽക്കുകയാണ് ഈ മേഖലയിലെ ഒരു കൂട്ടം അന്വേഷണങ്ങൾ.

തത്വചിന്തകൻ ചോദിക്കുക എന്താണ് ബോധം എന്നാണ്. ബോധം ഉണ്ടാകുക എന്നുവെച്ചാൽ എന്താണ്?, ഏത് പോലെ?, എന്താണ് അർത്ഥമാക്കുന്നത്?- എന്നീ ചോദ്യങ്ങളും. ഒരു കടവാതിലായി ജീവിക്കുക എന്നത് എങ്ങിനെ ജീവിക്കലാണ് എന്ന് അന്വേഷിക്കുന്നത് തത്വചിന്താപരമാണ്.

ബോധം എന്നത് ഒരു നിലയാണ്, ലെവലാണ്. തലയ്ക്കകത്തെ ഒരുപാട് അറിയുന്നതിനകത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ (കോഗ്നിറ്റീവ് പ്രോസസ്സ്) ഫലമായി അത് ഒരു നിലയിലേക്ക് ഉയരുന്നു. അതാണ് ബോധം. 'con' (സോൺ എന്ന് ഉച്ചരിക്കണം) എന്ന, 'സം' എന്ന അർത്ഥത്തിലുള്ള വാക്കും അറിവ് എന്ന അർത്ഥം വരുന്ന 'ഷ്യൻസ്' (sciens) എന്ന വാക്കും ചേർന്ന് സമ്മുക്തമായ അറിവ് എന്ന അർത്ഥമാണ് consciousness ന് ഉള്ളത്.

ബോധവും സ്വത്വവും

ബോധവും സ്വത്വവും തമ്മിൽ ബന്ധമുണ്ട്. ശരീരത്തിനകത്ത് ശ്രദ്ധയുടേതായ ഒരു ഘടനയുണ്ട്. ശരീരം ചലിക്കുമ്പോൾ അത് ശരീരത്തിനോടൊപ്പം ഉണ്ടാകും. അതായത് അത് ശരീരത്തിനകത്താണ് എന്നർത്ഥം. അതിന് പുറത്തേയ്ക്കും അകത്തേയ്ക്കും ശ്രദ്ധിക്കാം. ഒരു കൂട്ടി ആദ്യമായി അമ്മയിൽ നിന്ന് വിട്ട് ഇളകുമ്പോൾ ഈ ശ്രദ്ധയുടെ ഘടന ശരീരത്തിന്റെ മതിൽകെട്ടിനകത്ത് ശ്രദ്ധയുടെ ആദ്യ ശ്രദ്ധാശ്രമം പോലെ അതിനകത്ത് തന്നെ പ്രതിഫലിക്കുന്നു. അകത്തേയ്ക്കും പുറത്തേയ്ക്കും തിരിയാനാവുന്ന ഈ ശ്രദ്ധയാണ് സ്വത്വം.

ശ്രദ്ധയ്ക്ക് ഉള്ളടക്കമില്ല. അത് ഒരു വസ്തുവിനെ ശ്രദ്ധിക്കുമ്പോൾ ആ വസ്തുവല്ല ശ്രദ്ധയുടെ അകത്ത്. വസ്തുവിലേക്ക് പോകുന്ന ഒഴിഞ്ഞ നോട്ടമാണ് ശ്രദ്ധ. ആ തിരിയലാണ് ശ്രദ്ധ. അത് എങ്ങോട്ട് വേണമെങ്കിലും തിരിയാം. അതുകൊണ്ട് ശ്രദ്ധ സ്വാധീനിക്കപ്പെടുന്നില്ല. ശ്രദ്ധയുടെ ഘടനതന്നെയാണ് സ്വത്വം. എന്നാൽ അനുഭവങ്ങൾ ഓർമ്മയായി മാറും. വികാരങ്ങളിൽ കൂഴഞ്ഞതാണ് ഓർമ്മയായി സൂക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന അനുഭവം. നിലനിൽക്കുന്നതെന്നോ അത് (being) വികാരമേഖലയായ ഈ അനുഭവ തീരത്താണ് സ്വയം പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടാണ് ബീയിങ്ങിന് മെന്റാലിറ്റി (പ്രത്യക തരത്തിലുള്ള മനഃസ്ഥിതി) ഉണ്ടാകുന്നത്. സ്വത്വം ഇതിൽ നിന്ന് സ്വതന്ത്രമാണ്. അതിന് ഓർമ്മയേയും ശ്രദ്ധിക്കാനാവും. മനഃസ്ഥിതിയെ ശ്രദ്ധിച്ചാൽ മനഃസ്ഥിതിയിൽ നിന്ന് ബീയിങ്ങിനെ ആ വേളയിൽ സ്വതന്ത്രമാക്കാം. അപ്പോൾ സ്വാധീനിക്കപ്പെടാത്ത ശ്രദ്ധ സംജാതമാവും.

(ഒരവസരത്തിൽ ഡോ. നിസാർ അഹമ്മദിനോട് ബോധത്തെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം അന്നു പചാരികമായി സംസാരിച്ചതിൽ നിന്ന് തയ്യാറാക്കിയ അപൂർണ്ണമായ ലഘു കുറിപ്പാണിത്.) ●

തത്വശാസ്ത്രവിഭാഗം,
ശ്രീശങ്കരസംസ്കൃത സർവ്വകലാശാല, കാലടി.

പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു

വിരുദ്ധാഹാരം ആയുർവേദത്തിലും പ്രകൃതി ചികിത്സയിലും

ഡോ. പ്രസാദ് എം., ഡേവിസ് വളർക്കാവ്
ജാതകം ചേർച്ച വേണം.
കുട്ടുകെട്ട് നന്നാവണം. ചേരുംപടി ചേർത്തെഴുതണം.
ഭക്ഷണത്തിലും ഇതുവേണം.
കുട്ടുചേരേണ്ടവർ, ഒഴിവാക്കേണ്ടവർ എന്നത് സൗഹൃദത്തിൽ മാത്രമല്ല ഭക്ഷണത്തിലും വേണം.
വേണ്ടാത്ത കുട്ടുകെട്ട് ദോഷം ചെയ്യും.
ഭക്ഷണത്തിലെ ചേരാത്ത ചേരുവകൾ, ചേരുന്ന ചേരുവകൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞ് തരുന്ന മലയാളത്തിലെ ആദ്യ (ആരോഗ്യ) പുസ്തകം.
ഓരോ വീട്ടിലും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട ഉത്തമ ഗ്രന്ഥം.
പേജ് 72, വില 40 രൂപ
പ്രസാധനം: ആൾട്ടർമീഡിയ
ബ്രഹ്മസം മഠം ബിൽഡിംഗ്, എം.ജി. റോഡ്,
തൃശ്ശൂർ - 1, ഫോൺ: 0487 2422974

With best compliments from

CENTRE FOR POST GRADUATE STUDIES

P.G.Centre

North Bus Stand, Thrissur-20. Ph : 2338983, 6950675
e-mail : trc_postgrad@sancharnet.in.

TRAINING PROGRAMS FOR

IELTS TOEFL SPOKEN ENGLISH

COMPUTER COURSES

c, c++, VB Java, .Net Oracle 9i, C#

SENSORIUM

4th FLOOR, CITY CENTRE, TRICHUR.
0487-2320478, 3093095

books | magazines | periodicals

ByWORD BOOKS

marva plaza, machingal lane, m.g. road, thrissur
Tel. : 0487 3256689, Mob : 9847764577

for rare and new books